

Press kit

Parkinsonova choroba si nevybírará

Parkinson – riziko, které nelze předpovědět

Parkinsonova choroba je degenerativní onemocnění centrální nervové soustavy, které souvisí se ztrátou nervových buněk v mozku. Tuto nemoc poprvé popsal anglický lékař James Parkinson v roce 1817 jako třaslavou obrnu, která později dostala jméno po něm. Jen v Evropě choroba sužuje více než 1,2 miliónu lidí. V roce 2012 Ústav zdravotnických informací a statistiky (ÚZIS) uváděl v České republice 26 680 nemocných. Z toho 10–15 % jsou lidé, kteří onemocněli před 40. rokem, a dalších 15 % onemocnělo před 50. rokem života. *„První symptomy bývají vcelku nenápadné, patří mezi ně rychlejší únava, pocity tuhosti a těžkosti končetin, třes, křeče, zpomalení chůze a zvýšená sekrece slin, slz a potu. Většina nemocných jim ale nepřisuzuje větší význam, dokud se onemocnění nezhorší natolik, že začne pacienta výrazněji omezovat v pohybu a soběstačnosti,“* uvádí MUDr. Libor Musil, primář rehabilitačního oddělení Rehabilitační kliniky Malvazinky, kterou provozuje společnost VAMED Mediterra.

Příčiny nemoci jsou neznámé

V současné době se stále neví, co je původem Parkinsonovy nemoci. Příčinou mohou být genetické predispozice, které v kombinaci

s vnějšími vlivy mohou negativně působit na lidský organismus. Je prokázáno, že na vznik nemoci má dopad užívání toxických látek, virové mozkové infekce a opakované

zhmoždění hlavy. Jisté je, že při této chorobě postupně odumírají buňky, které vyrábí dopamin, s jehož pomocí mezi sebou komunikují buňky v mozku. *„Zatím není jasné, proč se tyto buňky ztrácejí. Obecně se ale předpokládá, že jde o vliv či kombinaci více faktorů,“* dodává MUDr. Libor Musil. Jelikož není známa příčina vzniku nemoci, je těžké určit její prevenci. Na toto téma existuje mnoho studií, které však nedospěly k jednoznačnému závěru.

Nemoc se netýká pouze starších lidí

Zvláštní skupinu nemocných tvoří mladí lidé, kteří onemocněli mezi 30. a 40. rokem života. „Onemocnění se u lidí v této věkové skupině vyvíjí velmi pomalu. Většinou se zde také setkáváme

s výbornou reakcí na léčbu. Na druhou stranu u nich dochází vzhledem k dlouhodobému užívání medikace ke snižování jejího efektu a k nežádoucímu efektu dlouhodobého užívání léků. Ten se projevuje nutností zvyšovat dávky léku a zmenšováním terapeutického okna – tedy oblasti, kde lék ještě pomáhá a efekt není překonán vedlejšími účinky léku, jako jsou nekontrolovatelné pohyby,“ informuje MUDr. Libor Musil.

Parkinsonova nemoc si nevybírá

S Parkinsonovu chorobou zápasilo i mnoho známých osobností. Počátkem roku 1980 byla nemoc diagnostikována legendárnímu boxerovi **Muhammadu Alimu**. Tímto onemocněním trpěl i papež **Jan Pavel II.**, který však přes závažné zdravotní obtíže vytrval ve funkci až do své smrti. Populární herec **Robin Williams**, který je známý mimo jiné z filmu Dobrý Will Hunting, také trpěl Parkinsonovou chorobou. Třesem ruky a dalšími příznaky Parkinsonovy choroby trpěl na sklonku života i malíř **Salvador Dalí**.

Nesnadná diagnostika Parkinsonovy choroby

Převážná část nemocných ani nezaznamená první příznaky, kterými o sobě začínající choroba dává vědět. Nemocní zpočátku nepřikládají zvláštní pozornost rychleji nastupující únavě, pocitu tuhosti, zpomalenosti pohybů. Většinou je však zneklidní třes. Zároveň platí, že u každého jedince

Pokud se u vás objevuje více než jeden z následujících symptomů, vyšetření neodkládejte:

- ✓ Třes a chvění
- ✓ Náhlé zmenšení rukopisu
- ✓ Ztráta čichu
- ✓ Problémy se spánkem
- ✓ Potíže s přesouváním věcí nebo s pohybem
- ✓ Častá zácpa
- ✓ Tichý hlas, tiché mluvení

mohou být příznaky i progrese nemoci zcela odlišné. Někteří nemocní mají převážně pohybové problémy, jako jsou nestabilita, zpomalenost či ztuhlost svalů, jiné trápí hlavně třes končetin, psychické problémy či kolapsové stavy. *„Zvláště u mladších pacientů nebývá snadné diagnózu určit. Parkinsonova choroba není zcela jasně prokazatelná žádným vyšetřením a její příznaky se vyskytují i u jiných onemocnění. Základním odlišovacím prvkem je, že Parkinsonova choroba reaguje na léčbu náhražkami dopaminu,“* vysvětluje MUDr. Libor Musil.

Léčba spočívá hlavně ve zpomalení průběhu nemoci

Parkinsonova choroba je zatím nevyléčitelná, ale existuje mnoho způsobů jak zpomalit její průběh a zajistit nemocným téměř plnohodnotný život. Léčba je většinou zahájena různými léky, jejichž použití se liší dle charakteru a intenzity příznaků a přidružených onemocnění. *„Kromě pravidelného užívání léků je další možností léčby stimulace mozkových center způsobujících poruchu hybnosti. K tomu se ale obvykle přistupuje až v případě, kdy se stav pacienta velice rychle zhoršuje, nebo ve fázi, kdy již žádná jiná léčba nepomáhá,“* doplňuje MUDr. Libor Musil.

Fyzioterapie jako důležitá součást léčby

Součástí léčby by měla být také pohybová aktivita a spolupráce s fyzioterapeutem, která dopomáhá ke zlepšení kvality života nemocného. Základem je zajištění soběstačnosti po co nejdelší dobu. Zvýšení bezpečnosti v běžných každodenních aktivitách pacienta a důraz na vyvarování se pádů, které jsou u těchto pacientů časté a rizikové. Cíle fyzioterapie se liší podle fáze, ve které se nemocný nachází a jaké jsou jeho dominantní příznaky. Součástí fyzioterapie by mělo být využití sensorických vjemů – zraku a sluchu k zlepšení koordinace a rytmu pohybu, dále posilovací a aktivní aerobní tréninky či cvičení na zlepšení pohyblivosti. *„Zabránit pádům je klíčové z mnoha důvodů. Až třetina seniorů nad 65 let totiž jednou ročně upadne. V důsledku pádů má závažná zranění až 25 % seniorů a až 50 % seniorů po pádu dokonce nevstane, což může mít fatální následky,“* varuje MUDr. Libor Musil.

Další doporučení pro nemocné

- Dobré zhodnocení charakteru bydlení a překážek v bydlíšti nebo zaměstnání a možnosti jejich odstranění.
- Využití sensorických pomůcek, jež mohou pomáhat v orientaci např. světelný paprsek, jež se promítá z hole před pacienta nebo pruhy na podlaze.
- Vhodné je umístění protiskluzových podložek na dlaždice i do vany a pořízení stabilních křesel a židlí s opěrkami pro ruce, aby se zamezilo nebezpečí pádu.
- Pro zmenšení rizika pádu se dále doporučuje dbát na úklid drobných předmětů především z podlahy, jako jsou boty či nářadí.
- Pokud nemocný trpí depresemi, neměl by váhat kontaktovat psychiatra a zapojit se do terapeutické skupiny lidí se stejnými obtížemi.
- Důležité je trénovat mozek a pravidelně procvičovat paměť, vědomosti i orientaci a věnovat se novým zájmům a plnění různorodých úkolů.

Včasně odhalení nemoci znamená i včasná preventivní opatření

Tato choroba je poměrně rozšířená a nepostihuje zdaleka jen starší generace. Kvůli povaze jejich projevů o ní lidé často nevědí a nemohou tak zaujmout patřičná opatření, které mohou významně a dlouhodobě zlepšit kvalitu života. „*Parkinsonovu chorobu není radno podceňovat, čím dříve se na ní přijde, tím dříve může být zahájena příslušná léčba*

včetně pohybové aktivity, která může často zabránit zbytečným komplikacím,“ uzavírá MUDr. Libor Musil.

MUDr. Libor Musil

MUDr. Libor Musil v roce 2000 ukončil studium na Lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Plzni. Mezi lety 2002–2009 působil na Neurologické klinice Fakultní nemocnice Královské Vinohrady jako vedoucí laboratoře a v ambulanci pro bolestivé stavy. Od roku 2012 působil v Centru pohybové medicíny a na Rehabilitační klinice Malvazinky jako vedoucí lékař pro neurorehabilitaci. Od roku 2013 vykonává MUDr. Libor Musil funkci primáře rehabilitačního oddělení Rehabilitační kliniky Malvazinky, kterou provozuje společnost VAMED Mediterra. Aktivně přispívá články a materiály do různých zdravotnických publikací.

Kontakt pro další informace:

Lucie Uhlířová

AMI Communications

Tel.: 234 124 112

Mobil: 724 012 618

Email: lucie.uhlirova@amic.cz